Multiplatform szoftverfejlesztés

Teljesítmény, csomagolás és formátumok

Teljesítmény

Fogalmak és mérőszámok

Teljesítmény

- A szoftver
  - Letöltési/betöltési ideje
  - Parse-olás/JIT fordítási ideje
  - Futási ideje
  - Mérete
    - Ez erősen összefügg mindegyikkel
- Főleg a kiadott csomagnál fontos
  - De fejlesztés közben is szempont

Mérőszámok

- Első rajzolás (FP first paint)
  - Amikor bármi változást látunk (pl. háttér)
- Első tartalom rajzolás (FCP first contentful paint)
  - Amikor az első HTML-beli elemet látjuk
- DOMContentLoad esemény
  - Minden globális függvény lefutott
  - A HTML betöltve, a DOM felépítve
- Load esemény
  - Minden betöltve (CSS is)

Mérőszámok

- Oldal használható (TTI time to interactive)
  - Látható az oldal és reagál 50 ms alatt
  - Ez a legutolsó és legfontosabb mérőszám
- Sokat idézett kutatás (Google ad network mérése alapján): Ha az oldal 3 másodperc alatt nem töltődik be, akkor a felhasználók 53%-a elhagyja a oldalt
  - Ezt nehéz megoldani, ha nem készülünk rá

Optimalizáció

- Caching volt
- Gyors/kicsi könyvtárak használata
- Csomagolás (bundling)
  - Tree shaking
- Lazy loading
- Média formátumok (pl. webp)
- Tömörítés
- HTTP/2, HTTP/3

Csomagolás

Fordítás

- Fordítás (compiling, transpiling)
  - Kód átalakítása JS-re
- Például
  - .ts TypeScript
  - .vue Vue SFC (Single File Component)
  - .tsx és .jsx (React, vagy HTML template-et tartalmazó fájl)
- Gyors művelet
  - Forrás és cél formátum nagyon hasonló
  - Nincs szükség strukturális átalakításra
    - De szintaktikai ellenőrzés kell

Source map: app.js.map

- A fordítás/átalakítás miatt szükséges eltárolni, hogy adott kódrészlet hol volt az eredeti kódban
  - Célja a breakpoint támogatás, illetve más debug eszközök (soronként léptetés, függvénybe lépés, átugrás)
- Többszörös átalakítást támogatni kell
  - Például TS => JS => bundle

Bundling

- Több fájl egymás után másolása
  - Majd modulokra bontása
- Célok
  - Egyesítés után kevesebb fájlt kell letölteni
  - Modulok kialakítása, hogy ne egyben töltődjön le a teljes csomag
  - Általában: a kiadott csomag függetlenné tétele a fejlesztés alatt kialakított struktúrától
- Modul rendszert át kell alakítani
  - Vagy egy kimeneti fájl esetén meg kell szüntetni

Tree Shaking

- Felesleges kód eltávolítása DCE (Dead Code Elimination)
  - Meg kell találni a nem használt függvényeket
  - Problémás osztályok esetén
  - Általában is nehéz, ha nem erre van optimalizálva egy könyvtár
    - Nem talál meg mindent
- Célok
  - A saját kódunk kisebbé tétele
  - A használt könyvtárak kisebbé tétele
    - Vagy akár teljes kiszűrése

Tree Shaking

- Sajnos a cél elérése nem garantált
  - Saját kódunkban általában kevés nem használt függvény van
  - Külső könyvtárak esetén lehet hasznos, ha úgy vannak megírva
  - Számos könyvtár jön testre szabható (customize) formában én választom ki, hogy mi kell belőle
  - Példa: Pixi.js (2D render motor)
    - 370K a min.js verzió (1.2M az eredeti verzió)
    - Tree shaking szinte semmit sem tud kivágni
      - Az egyes modulok módosítják a belsejét (pl. Batch render)
    - 180K, ha kézzel válogatom be, ami kell

Minify: app.min.js

- Nevek lecserélése rövidre
- Célok
  - Kisebb fájl méret
    - Jelentős méretcsökkenés (1:3, 1:4)
    - Tömörítve nem annyira nagy a hatás, de még úgy is jelentős
  - Gyorsabb
    - Letöltés cache esetén kicsi a hatása, de nem nulla
    - Betöltés itt is számít a méret
  - Nehezebb olvasni (mellékhatás) nehezíti a visszafejtést/megértést
    - Ha ez nem cél, akkor adunk mellé egy "fejlesztői" verziót, amiben jók a nevek

Csomagolás CSS – Minify

- CSS méretének csökkentése a felesleges whitespace-ek kivételével és akár átnevezéssel
- Célok azonos a JS minifierrel
- Az átnevezés nem triviális, mert a HTML-t és JS-t is módosítani kell hozzá
  - Vannak eszközök rá
- Nehéz debuggolni
  - Nincs source map
- Kicsi a hatása, mert tömörítés után alig lesz kisebb és a CSS fájlok eleve kisebbek

Lazy loading

Modulok

- A legjobb módszer csomagokra bontani a kódot
  - Ez nem triviális feladat
  - Értelmes csomagokat kell kapjunk
  - Például hiába van szétszedve, ha a fő oldalhoz mindegyik kell
- Import és export használata
- Modul betöltő automatikusan megoldja
  - Fordító paramétere, hogy melyiket használjuk
  - Lehet használni a natív modulkezelőt
    - Ez már széleskörben támogatott

Modulok – kimeneti formátumok

- CommonJS szerver oldal Node.js
- AMD require.js
- UMD mindkettő + globális változó
  - A fájl úgy kezdődik, hogy megnézi, hogy van-e require.js, és így megy tovább
- Natív ES modul

A kimeneti formátumon nem működik tree-shaking

Modulok – natív modulok

- ES6-tól van
  - A böngészőre bízzuk a betöltést
  - Ez gyorsabb, mint a JS megoldások
  - Tree-shaking működik, ha további feldolgozásra van szükség
- Jelenleg csak Rollup tud ilyen kimenetet adni
- Hiába gyorsabb, több száz fájl esetén lassul
  - Nem publikálhatjuk az összes fájlt
  - Továbbra is kell csomagoló (Rollup)
    - Vagy nem használunk natív modulokat ez a bevett módszer még

Külső könyvtárak

- Itt is működik a modul módszer
  - De lehetséges, hogy nincs így csomagolva
- Késleltetni lehet a betöltést
  - async és defer: aszinkron tölti a scriptet
    - Párhuzamosít, így javít a TTI-n
  - Manuálisan csak a gombnyomásra betölteni
  - Prediktív módszerek
    - Pl. elindítani a betöltést mouseover-re
      - Mobilon nem működik (touch)
    - Vagy amikor a gomb bejön a képernyőre
      - Ez jó mobilon

Képek és egyéb tartalom

- Ami nem látszik, azt lehet késleltetni
- Natív megoldás van, és már multiplatform (iOS 15.4-től)
  - loading="lazy"
- Fontos, hogy mit késleltetünk
  - Ha akkor döntjük el, amikor a JS már fut, az késő
  - Böngésző párhuzamosan tölt és futtat
  - Csak azt lehet késleltetni, amiről biztosan tudjuk, hogy nem kell a TTI-hez
    - Image carousel
    - Oldalon később jövő anyagok
    - •••

Media formátumok

webp, webm, ...

Mindenhol működő formátumok

- JPEG
  - Veszteséges tömörítés, nincs átlátszóság
- PNG
  - Veszteségmentes tömörítés, van átlátszóság
- SVG
  - Vektorgrafikus ábra, vonal, spline, ...
- TTF, OTF, WOFF
  - Font, vektorgrafikus, egyszínű, subpixel rendering támogatás
  - Főleg kicsi képek esetén fontos

Újabb formátumok

- WOFF2
  - Tudásban azonos, jobban tömörített (brotli)
- WebP
  - Erős tömörítés, átlátszóság, veszteséges/mentes
  - JPEG-hez képest 30-70%-kal kisebb képek azonos minőség mellet (másfajta tömörítési hibákat ad)
- WebM/VP9 codec (iOS nincs)
  - Videó
- AVIF (Edge nincs)
  - Még jobb tömörítés, mint WebP

picture – összes böngésző támogatása

- picture támogatás nélkül is megy
  - img fog csak érvényesülni

```
<picture>
    <source type="image/webp"</pre>
        srcset="images/p-5-256.webp 256w, images/p-5-512.webp 512w,
images/p-5-1024.webp 1024w"
        sizes="320px">
    KSOURCE
        srcset="images/p-5-256.jpg 256w, images/p-5-512.jpg 512w,
images/p-5-1024.jpg 1024w"
        sizes="320px">
    <img alt="" src="images/p-5-256.jpg">
</picture>
```

Tömörítés

- XHR esetén deflate vagy brotli
- WebSocket esetén csak deflate
  - Vagy bináris és mi magunk írunk tömörítőt
  - Például wasm-brotli
- Média webp/webm/stb.
- JS/CSS minified
  - És tömörítve jön le (brotli/deflate)
- HTTP/2

HTTP/2 és HTTP/3

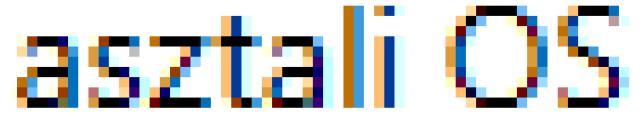
- HTTP/2
  - Push resource
  - Header tömörítés
  - Multiplexing egy TCP csatorna több HTTP csomag (akár több kérés válasz előtt)
- HTTP/3
  - UDP alapú (UDP-QUIC-HTTP)
  - TLS 1.3 beépítve
  - Safari (macos és iOS) még nem támogatja általában

Betűtípusok

- Lehet saját betűtípust használni
  - Nem csak szöveg célból
  - Ikonokra is, pl. Font Awesome
- Formátumok
  - ttf, otf, woff (mindenhol), woff2
  - A különbség főleg méretben van, nem tudásban
  - Ezek mind spline-ból kirakott alakzatok, így tetszőleges méretben rajzolhatók
- Az ikonokat célszerű így tárolni a Subpixel rendering miatt
- Színes nem lehet, de adhatunk neki színt

Subpixel rendering

Csak font rendereléskor támogatott, és csak asztali OS-eken

- Háromszorozza a vízszintes felbontást
  - Egy 100 dpi-s monitor 300 dpi-sként látszik
  - Függőleges felbontás marad, de arra nem vagyunk érzékenyek, főleg nem szövegnél
  - Vízszintesen is csak mozgatni lehet, nem lesz több pixel
- Nehéz megoldani, játékokban sajnos nincs
  - Canvas-on és bizonyos CSS animációk esetén kikapcsol

Subpixel rendering

- Ha eleve nagy a DPI, akkor nincs rá szükség
  - Például mobilok: 500+ DPI
  - 4K-s laptopok
- Attól is függ, hogy milyen távolról nézzük
  - PPD: Pixel per Degree
  - Mobil tipikusan 30 cm-re van
    - 600 DPI felett tökéletes kép
    - 300-600 DPI: egyesek kezdik látni
    - 300 DPI alatt mindenkinek feltűnik a probléma
  - Laptop 60 cm
  - PC 80-100 cm

Kérdések?